

עפ"ג 61467/02/23 - רפאל כהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

29 מרץ 2023

עפ"ג 61467-02-23 כהן נ' מדינת ישראל

בפני שופט אברהם אליקים, סגן נשיא
מעורר 1. רפאל כהן
נגד
משיבה 1. מדינת ישראל

החלטה

1. המערער הגיש ערעור על החלטות בית משפט השלום בחיפה (בת"פ 53432-02-11) לעיכוב ביצוע פקודת מאסר. הערעור מפנה לשתי החלטות ביניים שניתנו על ידי כבוד השופטת קנטור מיום 2.11.22 ומיום 27.11.22 וערעור על החלטת השופטת תדמור-טל מיום 10.1.23 אשר עיכבה את פקודת המאסר ב-30 יום כדי לאפשר למבקש לשלם את הקנס. כמו כן קבעה כי אם לא יוסדר התשלום, פקודת המאסר תכנס לתוקף.

השתלשלות העניינים

2. המערער הורשע בת"פ 53432-02-11 בעבירות של אי הגשת דו"חות מס במועד בין השנים 2007-2009. בית משפט קמא הרשיע את המערער והשית עליו, בין היתר, קנס בסך 5,000 ש"ח או 45 ימי מאסר תמורתו.

3. משחלף המועד לתשלום הקנס, בתאריך 25.5.15 העבירה מזכירות בית המשפט את הקנס לגבייה באמצעות המרכז לגביית קנסות והקנס הפך ל"חוב" כהגדרתו בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995. נשלחו למערער מספר דרישות לתשלום החוב אולם המערער לא פעל להסדיר חובותיו.

4. ביום 13.12.21, נשלחה למערער התראה לפני פקודת מאסר.

ביום 6.1.22 נמסרה ההתראה לידי המערער שחתם על אישור המסירה וביום 6.6.22 נשלחה הפקודה לביצוע משטרת ישראל. המערער העלה טענות שונות בעניין החוב בפני המרכז לגביית קנסות אשר נדחו ביום 22.8.22.

5. ביום 25.8.22 הגיש המערער בקשה לעיכוב ביצוע פקודת המאסר חלף הקנס ומתן החלטה בעניין החוב במעמד צד אחד. באותו היום, הורה השופט סלאמה על עיכוב ביצוע פקודת המאסר וביקש מהמשיבה להגיש תגובה לבקשה תוך 14 יום.

ביום 24.10.22 הגישה המשיבה בקשה להארכת מועד להגשת תגובה כיוון שהבקשה והחלטה הומצאה לה רק ביום 23.10.22. באותו היום, הגיש המערער בקשה למתן החלטה בהעדר תגובה וניתנה החלטה כי משלא הוגשה תגובה, ניתן צו כמבוקש.

ביום 31.10.22 ביקשה המשיבה לבטל הצו ולעיין מחדש בהחלטה.

ביום 2.11.22 בוטל הצו ונקצב זמן לתגובת המשיבה.

ביום 27.11.22 נדחתה בקשת המערער להורות על ביטול ההחלטה מיום 2.11.22 מהסיבה שהחומרים הומצאו למשיבה באיחור.

ביום 5.12.22 הגיש החייב ערעור (עפ"ג 7956-12-22) על החלטות כבוד השופטת קנטור. ערעור שנמחק ביום 15.1.23 בהעדר הגשת הודעת ערעור מתוקנת.

ביום 10.1.23 התקיים דיון בבית משפט קמא ונקבע כי המערער לא שילם את הקנס. ניתנה למערער אפשרות לשלם את הקנס תוך 30 יום תוך עיכוב ביצוע פקודת המאסר. ככל שלא ישלם את הקנס, תכנס לתוקף פקודת המאסר.

6. ביום 26.2.23 הגיש המערער הערעור נשוא החלטה זו. באותו היום הפניתי את המערער להחלטה בהליך הקודם (עפ"ג 7956-12-22) וביקשתי שיבהיר האם מדובר בערעור בזכות או בערעור ברשות על החלטות ביניים. באותו מועד התבקשה גם עמדת המשיבה. אציין כי ביום 21.3.23 עיכבתי את ביצוע פקודת המאסר עד להחלטה אחרת.

טענות הצדדים

7. ב"כ המערער טען כי ההחלטה האחרונה שניתנה על ידי כבוד השופטת תדמור-טל מהווה פסק דין ועל כן, הן החלטת השופטת תדמור-טל והן החלטות הביניים שניתנו על ידי השופטת קנטור ניתנות לערעור בזכות. נטען כי הבקשה אינה בקשה בתחום האזרחי והפנה לסעיף 87 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: החוק) ולפסיקה לפיה הליך של בקשה לעיכוב ביצוע צו הנו הליך פלילי שנפתח כהליך נפרד ועצמאי ומסתיים בהחלטה סופית עליה ניתן לערעור בזכות.

8. המשיבה טענה כי עסקינן בערעור ברשות. נטען כי הבקשה הנה בתחום האזרחי ומשכך המערער להגיש הבקשה כחלק מההליך הפלילי, נחשבת הבקשה כ"סמכות נגזרת" עליה יחולו תקנות סדר הדין האזרחי. המשיבה הפנתה לסעיף 150 לתקנות סדר הדין האזרחי וביקשה לקבוע כי מדובר בערעור ברשות על החלטות ביניים.

דיון

9. הערעור הוגש על החלטת בית משפט קמא לדחות את בקשתו של המערער לעיכוב ביצוע פקודת המאסר חלף הקנס. הבקשה הוגשה בהסתמך על סעיף 87 לחוק ובהתאם לרע"פ 837/12 מדינת ישראל נגד גוסטקוב (20.11.12) (להלן: הלכת גוסטקוב) בגדרו ניתנה לחייב אפשרות להשיג על הפעלת מאסר חלף קנס בפני בית המשפט. ביום 10.1.23 ניתנה החלטה סופית בהליך על ידי השופטת תדמור-טל.
10. בהתאם להלכת גוסטקוב, המבקש עיכוב ביצוע פקודת מאסר חלף קנס מגיש בקשה לבית המשפט מכוח החוק. אין לקבל את עמדת המדינה כי מדובר בבקשה אזרחית נגררת להליך הפלילי. מדובר בהליך עצמאי שמוגש לאחר שנגזר דינו של המבקש. ההליך מוגש במסגרת הדין הפלילי, מכוח סעיף 87 לחוק ולא מכוח סעיפים 76 ו-77 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984 כטענת המדינה.
- אפנה בעניין זה לע"פ 4919/14 אזולאי נ' מדינת ישראל (6.3.2017) שם ציין בית משפט העליון כי "עניינו של הערעור שבפנינו במאסר חלף קנס, נושא שנמצא בקרן זווית של הדין הפלילי".
11. בקשה לעיכוב ביצוע פקודת מאסר חלף קנס יש לסווג כבקשה פלילית כיוון שהיא מוגשות מכוח החוק הפלילי והחלטה סופית בה מהווה "פסק דין" כך שערעור על ההחלטה הנו ערעור פלילי.
12. לאחר שקבעתי כי מדובר בערעור פלילי ואין מקום להחיל על הבקשה את תקנות סדר הדין האזרחי הרי המדובר בערעור לכאורה בזכות ולא ברשות.
- ובעניין זה אפנה לסעיף 87(ד) לחוק הקובע כי "החלטת בית המשפט לפי סעיף זה ניתנת לערעור".
13. אשר על כן, ומבלי להביע עמדה לגבי עיתוי הגשת הבקשה, המזכירות תקבע התיק בפני אחד ההרכבים לפי היומן.
- ניתנה היום, ז' ניסן תשפ"ג, 29 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.